

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 22.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὰ σερβικὰ πράγματα χωροῦσι κατὰ τὸν φοράν, ἥν παρέσχεν αὐτοῖς ἡ εἰς τὸ πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα πρόσκλησις τοῦ ἀδιαλλακτοτάτου τῆς γῆς πολεμαστικῆς μερίδος πολεμίου κ. Νικολάεβιτς, ἀρχαμένου ἥδη τῆς παρασκευῆς τοῦ πρὸς τοὺς πάλαι πολιτικοὺς ὄμοδόσους αὐτοῦ ἀσπόνδου πολέμου δι' ἀποπειρῶν πρὸς συναπισμὸν ἐναντίον αὐτῶν τῶν δύο ἀλλών κομμάτων, τῶν φιλελευθέρων καὶ τῶν προσδευτικῶν. — Ἐν τούτοις δύναται τις, νομίζουμεν, ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως ἢ καὶ τοῦ ἀκινδύνου τῆς τοιαύτης ἀποπείρας πρὸς διαγκῆ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀποκλεισμὸν τῆς δημοτικωτάτης καὶ κοινοβουλευτικῶν ἰδιορθοτάτης, μᾶλλον δὲ πανισχύρου τῶν πολιτικῶν μερίδων τοῦ κράτους. — Ως πρὸς τὸν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποπείρας, περὶ ταύτης δύναται τις, ν' ἀμφιβάλλῃ ὁ ἀναλογιζόμενος ὅτι τὰ δύο πρὸς συμμάχιαν ὠθούμενα κόμματα πρεσβεύσουσιν ὅλως ἀντιθέτους ὡς πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν, μάλιστα δὲ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἀρχάς, τῶν μὲν προσδευτικῶν παραδεδομένων ἀνεπιφυλάκτων εἰς τὸν αὐτοτριακὸν ἐπιστούν, τῶν δὲ φιλελευθέρων κλινόντων πρὸς τὸν ρωσικὸν, ὅτι δέ, ὅν δυὸς ἡ τρία τῶν μελῶν αὐτῶν χάριν τῶν ὑπουργικῶν χαρτοφυλακίων κατορθοῦσιν ἐλαστικῶτερον νὰ σκέπτωνται περὶ τοῦ προγράμματος τοῦ κόμματος, εἰς ὃ ἀνήκουσι, καὶ νὰ συνεργάζωνται τοῖς τὰ ἀντιθέτα φρονοῦσι καὶ ἐπιδιώκουσιν, αὐτὰ τὸ κόμματα δὲν δύνανται μετὰ τῆς αὐτῆς ἐλαστικότητος νὰ θυσιάζωσι τὰ προγράμματα αὐτῶν. — Ἀλλὰ καὶ τὸ κινδυνώδες τοῦ ἐγχειρίγματος δὲν χρήζει πολλῆς μελέτης, πρόδοιλον ὄν. — Ή μερίς, ἡς ἡ πολιτικὴ ἔξοντωσις ἐπιζητεῖται, παρὰ πάντα τὰ σθόλματα, ἄτινα διεπράξατο κατὰ τὸν μακρὸν ὑπ' αὐτῆς κειρισμὸν τῆς ἀρχῆς, ἀπολαύει τῶν

συμπαθειῶν τῆς μεγίστης πλειονότητος τοῦ δερβικοῦ λαοῦ, παρ' αὐτῇ διορῶντος τὸν ἀσφαλῆ θεματοφύλακα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ αὐτοῦ πολιτεύματος, κατ' αἱέτησιν μόνον τοῦ δροίου καὶ διὰ τῶν κατὰ τὸν μέθοδον Ἀβακούμοβιτς ἐκλογικῶν ἐπεμβάσεων θὰ ἐπεζητεῖτο ἡ συγκρότησις ἀντιφρίζοσπαστικῆς τῇ Σκουζίνα πλειονογνωμονίᾳ.

Πανταχόθεν σχεδὸν εἰρηνικαὶ ἐκδηλοῦνται διαθέσεις, πολλαχόθεν δὲ διατυποῦται ἡ εὔχη, παρά τιδι δὲ κύκλοις, ισχυριζόμενοις ὅτι τὰς πληροφορίας αὐτῶν ἔχουσιν ἢξανθεντικῶν πτυχῶν, καὶ ἡ ἐλπίς, ὅτι διὰ τῶν διομολογηθειῶν καὶ διομολογουμένων ἐμπορικῶν συμβάσεων ἐπερχομένη προσέγγισις τῶν αὐτοκρατοριῶν Ρωσίας, Γερμανίας καὶ Αὐστρίας θὰ καταλήξῃ εἰς ἀνακούφισιν τῶν εὔρωπαϊκῶν λαῶν ἀπὸ τοῦ ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἥδη μετὰ προϊστορίας ἐπιτάσεως πιέζοντος αὐτοὺς ἐφιάλτου τῶν ἐξοπλισμῶν. — Τὸ φαινόμενον εἶνε πάντοτε λίαν παρηγορόν, ἀτε ἀποδεικνύον ὅτι ικανῶς πλέον κατενοήθη ἡ ἀνάγκη τῆς καταπαύσεως τῶν εἰς μείζονα ὀσπυρέα παγίωσιν τῆς στρατοκρατίας γινομένων ὑπερογκών δαπανῶν, στρατοκρατίας, πτις οὐδὲν μὲν ἀληθῶς συμβάλλει εἰς τὴν εἰρηνικὴν τῶν ἔθνων πρόσδοδον, ἀτε διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς δημιουργουμένης ἀβεβαιότητος περὶ τοῦ προσεχοῦς μελλοντος ἀνακόπτουσα πᾶσαν ἐργασίαν, τοῦτο δὲ μόνον πράττει, ἐντείνει τὸν ἀμοιβαίνον τῶν ἔθνων δυσπιστίαν, πικίστα βέβαια κατάλληλον εἰς ἐξασθάλισιν τῆς εἰρήνης. — Ἀτυχῶς οὐδὲν μαρτυρεῖ ὅτι καὶ προσηκόντως μελετῶνται τὰ μέσα, δι' ὧν θ' ἀπέβαινε κατορθωτὴ ἡ πληρωσίς τῆς ἀνάγκης ταύτης, τὰ μέσα δηλαδή, δι' ὧν τὸν ἀφοπλισμόν ἔθνη τινά δὲν θὰ ὑπελάμβανον ὡς δύμευσιν τῶν ιδίων αὐτῶν συμφερόντων καὶ νομιμοποίουσιν τῶν πρὸς αὐτοὺς γενομένων ἀδικιῶν. Διότι οὐδεὶς δύναται νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ Γαλλία π. χ. θὰ παρεδίδετο ἀφοπλιζομένη εἰς ἔκουσίαν ἀδυναμίαν ἀπέναντι τοῦ ἔθνου πόθου πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πολέμου τοῦ 1870 ἀνευ εὐλόγου

τινὸς τοιαύτης ἐπανορθώσεως. — Δραστηριώτερον καὶ μετὰ πλειόνων ἐλπίδων ἐπιτυχίας ἐπιδιώκεται πήθικός τις συνασπισμὸς ἀφ' ἐνὸς μὲν κατὰ τῶν ἐπιβουλευόντων τὴν δημοσίαν τῶν εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν πήσυχιαν νοσηρῶν στοιχείων, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τοῦ ἔξ Αμερικῆς οἰκονομικοεμπορικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἀπειλοῦντος τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν τῆς γηραιᾶς ήμῶν πλείσθου. — Άλλα πρὸς πραγμάτων καὶ τοῦ σχεδίου τούτου ἀπαιτεῖται γενικὴ τῶν μεγάλων τούλακιστον κρατῶν τῆς Εὐρώπης συμφωνία, πήτις πάλιν προαπαιτεῖ γενικὴν συνεννόησιν ἐπὶ τῶν διεθνῶν πολιτικῶν ζητημάτων, ἄτινα ἀδύνατον σχεδὸν ἀποβαίνει ν· ἀποχωρισθεῖται τῶν διεθνῶν περὶ τῶν κοινωνιῶν ή οἰκονομικῶν ζητημάτων διαπραγματεύσεως καὶ νὰ παύσωσιν ἐπηρεάζοντα τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν διαπραγματευομένων. — Τούτου ἔνεκα οὐδὲν ἀπορον, ἀν αἱ τῶν ἡμερῶν τούτων ἡγεμονικαὶ συνεντεύξεις, τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου καὶ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου ἐν Βενετίᾳ, τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου καὶ τοῦ καιδαροβασιλέως Φραγκισκοῦ Ιωσήφ ἐν Ἀββαζίᾳ καὶ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας καὶ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου ἐν Φλωρεντίᾳ, πλάθον καὶ παρῆλθον, οὐδὲν αἰσθητὸν ἀποτέλεσμα τῆς διαβάσεως αὐτῶν καταλιποῦσαι· τούτου ἔνεκα οὐδὲν ἀπορον, ἀν μετὰ μικρὸν ἀποδεικθῆ ὅτι οὐδὲ ή ἐναγωνίως ὑπὸ τῶν ἐν Βερολίνῳ ἀναμενομένην κατὰ τὸ έσοδον, καὶ ἀν ποτε πραγματωθῆ, συνέντευξις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου καὶ τοῦ Τσάρου μηδὲν προσθέδη εἰς τὰς ἀρξαμένας, ἀν πράγματι πρόσαντο, συνεννοήσεις τῶν κυβερνήσεων. — Μοιραίως, οὕτως εἰπεῖν, ή Εὐρώπη χωρεῖ πρὸς κρίσιν, ής ἀδύνατον νὰ προϋπολογισθῶσιν αἱ διαστάσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκ τῶν κατὰ μέρος δυτικῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν τὰ τῆς Ἰταλίας πράγματα διεγείρουσι τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον. — Η τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κοινοβουλίου καὶ τῆς κυβερνήσεως διαφωνία ὡς πρὸς τὰ μέσα, δι' ὃν θὰ ἐπεδιώκετο ή θεραπεία τῆς μαστιζούσης τὸ κράτος καὶ τὸν λαὸν οἰκονομικῆς κακεξίας, ὁπούδεραι μᾶλλον ἐπιτείνεται μετὰ τῆς προϊόντος δὲ ἐντάσεως ταύτης ἐντείνεται καὶ ή πιθανότης τῆς προεργαγῆσις τοῦ κ. Κρίσπη εἰς τὸν ἐπικλητὸν τῆς περὶ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἐτυμηγορίας τοῦ ιταλικοῦ λαοῦ, περὶ οὐ, αἰσιοδοξίαν πλαττόμενος, φαίνεται φρονῶν ὅτι, βαθύτερον ή ή κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ή πλειονόψη τοῦ κοινοβουλίου δὲν δικεπτόμενος περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ βασιλείου, οὐδαμῶς θὰ ὀκνήσῃ νὰ παράσχῃ τὰς ἥψης αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν κυβερνητικῶν ὑποψηφίων, τῶν ἐπαγγελλομένων τὴν ὑποστήριξιν αὐτῶν, διπλῶς περιβληθεῖ διὰ τοῦ ἀναγκαίου νομοθετικοῦ κύρους τὰ οἰκονομικὰ νομοσχέδια τοῦ ὑπουργείου. — Ο κ. Κρίσπης καὶ οἱ συνυπουργοὶ αὐτοῦ, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐμψένοντες ισχυρογνωμόνως εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐκπονθὲν πρόγραμμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ βλέποντες ὅτι ἐλαχίστη ή καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἐλπὶς τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος κοινοβουλίου κυρώσεως αὐτοῦ, προτίθενται νὰ ὑποκεντήσωσι τὸν σωβινισμὸν τοῦ λαοῦ καὶ ἐκμεταλλευθῶσι τὴν ἐξέγερθιν τοῦ αἰσθηματος τούτου ἐν ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς· πρὸς τοῦτο δέ, πᾶσαν ὑπερβολὴν ὑπερβαλόντες, ἐν ταῖς ἀπαντήσεσιν αὐτῶν

πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσας περικοπὰς τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δαπανῶν δι' οὕτω ζοφερῶν χρωμάτων ἐξειδόνισαν τὸν κατάστασιν τῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν δυνάμεων τοῦ κράτους, ὅπετε, ἂν τις ἐπιστένει εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἔδει νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου ἐπὶ τοσαῦτα πῦδη συνεχῆ ἔτη διατιθεμένων μεγάλων ποσῶν ἐγένοντο αἱ φορεώταται τῶν παραχρήσεων. — Κατὰ μὲν τὸν πρωθυπουργὸν ή Ἰταλία διατελεῖ πῦδη ἀδωπίσμενη καὶ οὐ μόνον ἐν περιπτώσει κινδύνου δὲν θὰ πῦδηντο νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν διὰ τὸν στρατιωτικὸν καὶ ναυτικὸν αὐτῆς ἀδυναμίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ἀσφαλείας δὲν ἐπαρκεῖ, κατὰ δὲ τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν ή Ἰταλία στεγεῖται δὲν τοῦ στρατοῦ, ἔχει δὲ καὶ ἀπόλυτον κρείαν νέων ὄχυρωματικῶν ἔργων, κατὰ δὲ τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ αἱ κατὰ θάλασσαν δυνάμεις τῆς κερδονήσου εἶναι λιαν ἀνεπαργκεῖς πρὸς τὰς ἐνδεχομένας ἀνάγκας τοῦ κράτους. — Πρὸς τὰς δηλώσεις ταύτας πῦδηντο τὶς εὐλόγως νὰ ἐρωτήσῃ ποια ἀδυνάσσος κατέπιεν ἑξαφανίσασα ἀνενόρων δρατοῦ τηνος ἀποτελέσματος τοσαῦτας ἐκατοντάδας ἐκατομυριών, ἄτινα ἀφηρέθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τῆς χερδονήσου πρὸς ἀνάπτυξην τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν τοῦ κράτους, χάριν τίνος δὲ ή Ἰταλία περιπλήθεν εἰς τὸ κεῖλος τῆς κρεωκοπίας, ἀφοῦ ή ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου ὑπέρογκος φορολόγησις τοῦ ιταλικοῦ λαοῦ καὶ ή πέρα τῶν πραγματικῶν δυνάμεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἑξάγκωμας τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δαπανῶν καταλείπει τὸ κράτος ἐν τῷ προτέρᾳ καὶ ὅπει τῶν δαπανῶν τούτων στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς ἀδυναμίας. — Δυοῖν θάτερον, ή εὐρισκόμεθα εἰς τὰς ταραμονάς ἀποκαλύψεως νέων παναμαίων δικανδάλων ή πάντα ταύτα τὰ ἐξευτελιστικά τῆς ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς ἐργασίας τῆς Ἰταλίας, ἀφοῦ ἀλλως τε ἐν τῷ ἐργασίᾳ ταύτη περιλαμβάνεται φυσικῶς καὶ ή ἐπὶ τῆς προτέρας πολυχρονίου πρωθυπουργίας τοῦ κ. Κρίσπη γενομένην, ἀποβλέποντι μόνον εἰς τὸν ἐκφόβησθε τοῦ ιταλικοῦ λαοῦ καὶ τὴν διὰ τῆς ἐκφοβήσεως ταύτης — ή μέθοδος δὲ εἶναι ἀντιγραφὴ τῆς ἐν Βερολίνῳ ἐφαρμοζομένης — ἀπόσπασιν τῆς ὑπὲρ τῆς ἑξακολουθησεως τῆς μεγαλομανοῦς πολιτικῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐκλογῶν. — Ήμεῖς πιστεύομεν ὅτι συμβαίνει μᾶλλον τὸ δεύτερον· ἀλλ' οἱ ιταλοὶ ἐκλογεῖς εὐρεθῆσονται τοσοῦτον ἀφελεῖς, ὅπετε νὰ μὴ διδώσι τὴν οὕτω παρασκευαζομένην τῇ χώρᾳ δείνωσιν τῆς καὶ πῦδη ικανῶς δεινῆς κρίσεως, ὑφ' ής μαστίζεται καὶ πῆτις τοσάκις ἀπειλούσεις καὶ ἑξακολουθεῖς ἀπειλοῦσα αὐτῆς; Περὶ τούτου ἐπιτρέπεται ν· ἀμφιβάλλωμεν μετὰ τὴν δικληρίαν πειραν τοσούτων ἐτῶν, καὶ τοῖς ἀπλουστέροις τῶν πολιτῶν καταδεῖξασαν τὸ δικαιαρχικὸν ἔργον, εἰς ὃ ἐξαντλοῦνται αἱ ὑλικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας καὶ εἰς ὃ ἐθυσιάσθη ή νεοπαγῆς αὐτῆς εὐημερία.